

חוטי ציצית שנפסקו

שלח טו, לח

ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם, ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת.

תצא כב, יב

גדילים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך אשר תכסה בה.

שוע"ר סי' יא

א מצות ציצית בזמן שהיה תכלת מצוי היה מצותה שיקח ב' חוטי צבועין [בצבע] הנקרא תכלת וב' חוטי צבועין הנקראים חוטי לבן מפני שאין אנו מצוים לצבען ממילא נשארים בלבנותם ועכשיו שאין לנו תכלת צריך ליקח ב' חוטי לבן במקום ב' חוטי תכלת מפני שאין ציצית פחות מד' חוטי שנאמר גדילים תעשה לך ואין גדיל פחות מב' חוטי שגודלן זה על גב זה וכשהוא אומר גדילים הרי כאן ארבע.

ב חוטי הציצית צריכין שזירה, שנאמר פתיל תכלת שיהיה טווי ושזור כעין פתילה, ומה תכלת טווי ושזור אף לבן כן שהרי הוקשו זה לזה שנאמר גדילים תעשה וגו'.

ה ד' חוטי הציצית צריך ליתנם לטלית ולכפלים כדי שיהיו ח' חוטי, שנאמר פתיל תכלת שיהיה כפול כעין פתילה. ולאחר שכפלן צריך שיהיה בכל חוט מהח' חוטי אורך י"ב גודלן.

כט נוי ציצית שיהיה שליש אורך החוטי דהיינו ד' גודלן גדיל וב' שלישי ענף. ואפילו האריך הציצית יותר מ"ב גודלן צריך שיהיה שליש האורך גדיל והקשרים והכריכות ביחד הם נקראים גדיל בכל מקום ובין הכל לא יהיה אלא שליש אורך החוטי דהיינו ד' גודלן. וברע"א מהימנא כתוב שיהיה בין קשר לקשר כמלא רוחב אגודל לבד מהקשרים.

שוע"ר סי' יב

א אע"פ שכבר ביארנו שבשעת הטלת הציצית בבגד יהיה אורך כל חוט מהח' חוטי י"ב גודלן מכל מקום אם לאחר שהטיל הציצית נפסקו כל הח' חוטי ולא נשתייר מכל חוט וחוט מד' חוטי הארוכין אלא כדי לעשות בו עניבה... כשר.

ב במה דברים אמורים שצריך להיות בחוטי הפסוקין כדי עניבה כשנפסקו ה' חוטי מהשמונה או יותר אבל אם לא נפסקו אלא ד' חוטי מהשמונה אע"פ שלא נשתייר מהם כלום ... אפילו אם נפסקו כל הח' חוטי וד' מהם נפסקו לגמרי וד' חוטי אחרים שמצד הב' של הקשר לא נשתייר בהם אלא כדי עניבה כשר כיון שנשתייר מכל חוט מד' חוטי הארוכים כדי עניבה אין צריך יותר.

ג ויש אומרים שלעולם אין מכשירין אפילו אם נשתייר כדי עניבה אלא אם כן נשתיירו ב' חוטי ארוכין שלמים דהיינו ד' ראשים שכל אחד יש בו י"ב גודלן, מפני שזהו שיעור ומנין חוטי לבן בזמן שהיה תכלת, ולכן אף עכשיו שאנו צריכים להשלים ב' חוטי לבן במקום ב' חוטי תכלת, מכל מקום להשלמה זו די בחוטי הפסוקים שיש בהם כדי עניבה, כיון דבשעת הטלת ציצית לבגד היו כל החוטי שלמים, אבל ב' חוטי שהם עיקר המצוה והיו צריכין להיות אף בזמן שהיה התכלת, אלו החוטי צריכים להיות לעולם בשלימות.

ו כל מקום שצריך להשתייר כדי עניבה יש אומרים שצריך להשתייר כל הגדיל שלם ומן הענף ישתייר כדי עניבה וי"א שאפילו אם נפסקו במקום שהם כרוכים בגדיל ולא נשתייר בהם ממקום שנפסקו עד מקום שיוצאים מן הכנף דהיינו התחלת הגדיל אלא כדי עניבה כשר ... ומנהג העולם להחמיר להצריך כדי עניבה מן הענף.

פסקי הסדור הל' ציצית

אם נפסק אפילו חוט אחד מעיקרו דהיינו על הכנף או אפילו תוך הגדיל פסולה. אבל אם נפסק אחד מן הראשין היוצאין חוץ לגדיל כשרה אפילו נפסק לגמרי ואם נפסקו ב' ראשין אפילו יוצאים מצד אחד של הקשר אם לא דקדק בעת עשיית הציצית שיהיו ד' ראשין עומדים לעולם מצד אחד פסולה אם לא נשתייר באחד מהם כדי עניבה וכל שכן אם אחד יוצא מצד זה ואחד מצד השני ואם נפסקו ג' ראשין פסול בכל ענין אפילו נשתייר בכל אחד מהן הרבה יותר מכדי עניבה.